

ODZNAKA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZA PTTK

„ŚLADAMI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH 1945 – 1963”

REGULAMIN

**ODZNAKA TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZA PTTK
„ŚLADAMI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH 1945 – 1963”**

REGULAMIN

1. Od 2011 roku w dniu 1 marca obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych To właśnie tego dnia w 1951 roku zamordowano członków IV Zarządu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” (WiN). W celu upamiętnienia żołnierzy anty komunistycznego podziemia Oddział Stołeczny PTTK im. Aleksandra Janowskiego w Warszawie wspólnie z Oddziałem PTTK Ziemi Jaworskiej w Jaworze ustanawia Odznakę Turystyczno-Krajoznawczą „ŚLADAMI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH 1945 -1963” Celem odznaki jest zachęcenie najszerszych rzesz turystów a zwłaszcza młodzieży do zdobywania i poszerzania wiedzy o polskim podziemiu niepodległościowym z lat 1945 – 1963 o żołnierzach II konspiracji zwanych wyklętymi, niezłomnymi.
2. Inicjatorem Odznaki jest Klub Turystyczno-Krajoznawczy PTTK Varsovia.
3. Odznakę można zdobywać równolegle z innymi odznakami turystycznymi i krajoznawczymi PTTK.
Odznakę może zdobyć każdy, kto ukończył 10 lat i spełni warunki określone niniejszym regulaminem, również nie będąc członkiem PTTK
Odznaka jest jednostopniowa, można ją zdobywać podczas wędrówek indywidualnych i zbiorowych, czas zdobywania odznaki jest dowolny.
4. Integralną częścią regulaminu jest załącznik z wykazem miejsc i obiektów do zwiedzania. Forma dokumentowania zwiedzanych miejsc jest identyczna jak w odznakach turystyki kwalifikowanej.
5. Warunkiem zdobycia odznaki jest zwiedzenie minimum 15 obiektów wybranych z załącznika, który jest częścią niniejszego regulaminu. Mogą być uwzględniane również obiekty nie wymienione w załączniku po odpowiednim udokumentowaniu.
Zwiedzenie jednego obiektu na Kresach II RP jest równoznaczne ze zwiedzeniem trzech obiektów na terenie kraju. Zwiedzenie 5 obiektów na Kresach daje prawo do Odznaki.
6. Weryfikację odznaki prowadzą Referaty Weryfikacyjne OTP na terenie całej Polski na podstawie książeczki lub kroniki zawierającej potwierdzenie spełnienia warunków wymaganych dla zdobycia niniejszej odznaki.
7. Oddziały PTTK ustanawiające odznakę nie ponoszą odpowiedzialności za żadne szkody wynikłe podczas zdobywania i zastrzegają sobie prawo interpretacji regulaminu.
8. Sponsorem realizacji projektu odznaki jest Oddział PTTK Ziemi Jaworskiej
9. Dystrybucję Odznaki „SZLAKIEM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH 1945 - 1963” prowadzi:

Oddział PTTK Ziemi Jaworskiej
ul. Legnicka 3, 59-400 Jawor

tel./fax. 76 870 21 35
e-mail; pttkjawor@o2.pl - www.pttkjawor.pl

Pomysł Odznaki i regulamin opracował: Jan Piwnik

Żołnierze Wyklęci

Załącznik do regulaminu Odznaki turystyczno-krajoznawczej PTTK
„ŚLADAMI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH 1945 – 1963”

Wykaz Obiektów

I. KRESY WSCHODNIE II RP

1. Nieciecz k/Lidy, obwód grodzieński
Cmentarz parafialny. Kwatera „Ragnerowców” – żołnierzy AK z 77 p.p. Armii Krajowej poległych w walkach o Polskę na Ziemi Nowogrodzkiej w latach 1941 – 1945
2. Kulbaki k/Grodna
Krzyż oraz kamień z tablicą poświęconą pamięci por. Mieczysława Niedzińskiego „Mena” – dowódcy Samoobrony Ziemi Grodzieńskiej, który zginął w tym miejscu 8. 05. 1948 r w walce z NKWD
3. Raczkowszczyzna – wieś w obwodzie Szczuczyn – Lida
Krzyż upamiętniający ppor. Anatola Radziwonika „Olecha” – ostatniego dowódcy połączonych sił zbrojnych AK Lida –Szczuczyn, który zginął razem z oddziałem AK w walce z NKWD w dniu 12. 05. 1949 r. pod Raczkowszczyzną. Upamiętnienie uzupełnia głąz i tablica pamiątkowa.
4. Sopoćkinie k/Grodna
Krzyż upamiętniający polskie podziemie niepodległościowe.
5. Grodno – ul. Prigorodnaja – Cmentarz Pobernardyński
Na elewacji frontowej kaplicy cmentarnej po lewej stronie umieszczona jest tablica o treści: „Ofiarom terroru w latach 1939 – 1956. Rodacy – Rok 1993”

II. PODLASIE

1. Augustów, ul. Portowa, przy moście
Pomnik ku czci Żołnierzy Wyklętych poległych na Kresach II RP w walce z Sowietami w latach 1944 – 1954. na którym wypisano 650 nazwisk lub pseudonimów żołnierzy poległych w walce z Sowietami.
2. Kiersnowo k/Brańska, pow. Bielsk Podlaski
Pomnik upamiętniający pobyt dowódcy 5 i 6 Brygady Wileńskiej AK mjr Zygmunta Szendzielorza „Łupaszk”.
Pomnik upamiętniający pobyt dowódcy 5 i 6 Brygady Wileńskiej AK mjr Zygmunta Szendzielorza „Łupaszk”.
3. Hajnówka, ul. 3 Maja 65
Kościół p.w. św. Cyryla i Metodego. Tablica pamiątkowa ku czci mjr Zygmunta Szendzielorza „Łupaszk” i żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK
4. Narewka, pow. Hajnówka
Przy kościele parafialnym – pomnik Danuty Siedzikówny „Inki” – sanitariuszki 4 szwadronu 5 Brygady Wileńskiej AK
5. Miodusy – Pokrzywne, pow. Siemiatycze, gmina Perlejewo
Pomnik upamiętniający żołnierzy 1 szwadronu 5 Brygady Wileńskiej AK pod dowództwem por. Zygmunta Błażejewicza „Zygmunta” i oddziału ppor. Władysława Łukasiuka „Młota”.

6. Perlejewo, pow. Siemiatycze
Cmentarz rzymsko-katolicki – Mogiła zbiorowa żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK poległych w Miodusach Pokrzywnych 18. 08. 1945 r.
7. Osmola, pow. Siemiatycze, gmina Dziadkowice
Pomnik na cmentarzu upamiętniający żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK mjr Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki” poległych w walce z reżimem komunistycznym.
8. Mielnik nad Bugiem, pow. Siemiatycze
Pomnik poświęcony pamięci żołnierzy patrolu 6 Brygady Wileńskiej AK st. Sierz. Adama Ratyńca „Lamparta” poległych 10 i 11 maja 1952 r. w Lesie Sokóle pod Mielnikiem oraz Chłopkowem nad Bugiem.
9. Czuje – Wólka, pow. Wysokie Mazowieckie
Pomnik pamięci kpt Władysława Łukasiuka „Młota” dowódcy oddziałów partyzanckich 6 Brygady Wileńskiej AK w latach 1945 – 1949. Zginął tragicznie 27. 06. 1949 r w Czajach – Wólce.
10. Wysokie Mazowieckie
Pomnik pamięci kpt Kazimierza Kamieńskiego „Huzara” i jego żołnierzy z oddziałów partyzanckich Obwodu AK-AKO-WiN Wysokie Mazowieckie i 6 Brygady Wileńskiej AK.
11. Wykowo k/Kolna
Przy drodze Żebry – Wykowo znajduje się pomnik ku pamięci;
Hieronima Rogińskiego „Roga”
Kazimierza Lenkiewicza „Warmiaka”
Bogdana Śleszyńskiego „Łosia”
12. Przytuły, pow. Łomża
Naprzeciwko Zespołu Szkół w Przytułach przy ul. Lipowej 28 znajduje się pomnik – Kamień poświęcony pamięci mjr Jana Tabortowskiego „Bruzdy” dowódcy oddziału AKO-WiN.
13. Jezioro, pow. Łomża
Obok Szkoły Podstawowej znajduje się kamień z tablicą upamiętniającą ppor. Stanisława Marchewkę „Rybę”. Ppor. „Ryba po śmierci mjr „Bruzdy” (23. 08. 1954) przejął dowództwo oddziału AKO-WiN. Zginął 4. 03. 1957 r w walce z grupą operacyjną SB-KBW. Data jego śmierci wyznacza symboliczny koniec podziemia niepodległościowego na Białostocczyźnie.
14. Giby, pow. Sejny
a/ Krzyż w Gibach poświęcony pamięci osób zaginionych i zamordowanych podczas Obławy Augustowskiej w lipcu 1945 r. Na krzyżu wypisano nazwiska 530 osób.
Obławę Augustowską przeprowadziły w dniach 10 – 25 lipca 1945 r. regularne oddziały Armii Czerwonej.
b/ Pomnik na wzgórzu w Gibach. Na pomniku widnieje napis: „Zginęli bo byli Polakami”
15. Klichy, pow. Bielsk Podlaski, gmina Brańsk
Cmentarz parafialny. Mogiła zbiorowa 22 żołnierzy AK, NOW, NZW poległych 17.05. 1945 r w Bodakach w bitwie z grupą operacyjną NKWD i PUBP.

16. Pulsze, pow. Bielsk Podlaski, gmina Wyszki
Drewniana kaplica znajdująca się koło wsi Pulsze. Tablica pamiątkowa poświęcona pamięci tragicznego podpalenia przez sowiecką grupę operacyjną wsi Mieszuki w dniu 15. 07. 1945 r.
17. Białystok, ul. Władysława Liniarskiego (centrum miasta)
Patronem ulicy jest płk Władysław Liniarski, ps. „Mściśław” - Komendant Białostockiego Okręgu ZWZ-AK, a od stycznia 1945 r. Komendant Białostockiego Okręgu AKO.
18. Białystok, Rynek – Kościuszki 2 (kino „Ton”)
a/ tablica upamiętniająca miejsce politycznych procesów. Treść tablicy: „W tym budynku po wojnie skazywano na śmierć żołnierzy Polski Podziemnej”.
b/ Tablica pamięci ppłk Aleksandra Rybnika (1906 – 1946), ps. „Dziki”, „Jerzy”, oficera SZP, ZWZ, AK, Zastępcy Komendanta Okręgu Białystok Zrzeszenia WiN.
19. Białystok – Starosielce
Ul. Św. Andrzeja Boboli – Parafia św. Andrzeja Boboli
Przy kościele pomnik ppłk Aleksandra Rybnika, ps. „Dziki”, „Jerzy”, bohatera Ziemi Białostockiej, Zastępcy Komendanta Okręgu AK i WiN w latach 1944 – 1946 w Białymstoku.

III. WARMIA I MAZURY

1. Zimna Woda k/ Nidzicy
Kościół św. Huberta. Tablica upamiętniająca żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK mjr Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”.
2. Pisz
Kościół pw. Matki Miłosierdzia Ostrobramskiej przy ul. Wołodyjowskiego 2
Tablica poświęcona mjr „Łupaszce” oraz żołnierzom 5 Wileńskiej Brygady AK.
3. Wydminy, pow. Giżycko, ul. Grunwaldzka
Pomnik poświęcony „Żołnierzom Wyklętym” oraz tablica ku czci ppor. Kazimierza Chmielowskiego „Rekina” zamordowanego 1. 04. 1950 r. w więzieniu UB w Białymstoku oraz pamięci żołnierzy 3 Wileńskiej Brygady NZW.
4. Gajrowskie, pow. Giżycko, gmina Wydminy (Puszcza Borecka)
Pomnik upamiętniający żołnierzy 3 Wileńskiej Brygady Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW)
5. Ostróda
Kościół pw. NMP, ul. Czarnieckiego 3
Tablica poświęcona żołnierzom 5 Wileńskiej Brygady AK i ich dowódcy mjr. „Łupaszce” a także działającym zbrojnie do listopada 1946 r. oddziałom ppor. Henryka Wieliczki „Lufy” i ppor. Leona Smoleńskiego „Zeusa”.
6. Łukta, pow. Ostróda
Ul. Warszawska 17 – Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 1 im. Żołnierzy Niezłomnych.

7. Olsztyn, ul. Mickiewicza 10
Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa. Tablica upamiętniająca żołnierzy NSZ poległych w walce o wolną Polskę.

IV. POMORZE

1. Gdańsk
Bazylika Mariacka – ul. Podkramarska 5
- Tablica epitafijna Ośrodka Mobilizacyjnego Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej poświęcona dowódcom rozstrzelanym 8. 02. 1951 r. w Warszawie:
Ppłk Antoniemu Olechnowiczowi „Podhoreckiemu”
Mjr. Zygmuntowi Szendzielorzowi „Łupaszce”
oraz poległym żołnierzom Zgrupowania „Łupaszki”.
- Tablica epitafijna poświęcona Danucie Siedzikównie „Ince” sanitariuszce Zgrupowania mjr „Łupaszki” rozstrzelanej przez funkcjonariuszy UB 28. 08. 1946 r. w Gdańsku.
2. Gdańsk
Kościół pw. Św. Brygidy – ul. Profesorska 17
Tablica epitafijna poświęcona mjr „Łupaszce” – Komendantowi sławnej 5 Wileńskiej Brygady AK.
3. Sopot
Park im. Sanitariuszki Inki – naprzeciw gmachu Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego (przy ul. Armii Krajowej, między przecznicami 1 Maja i Władysława Sikorskiego).
Pomnik Danuty Siedzikówny „Inki” – sanitariuszki 5 Wileńskiej Brygady AK mjr. Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki”
4. Gdynia – Chylonia (dworzec PKP)
Tablica poświęcona gen. Antoniemu Hedzie „Szaremu” (1916 – 2008) – dowódcy Brygady Kieleckiej ROAK-DSZ aresztowanemu 27. 07. 1948 r. przez UB w Gdyni-Chyloni.
5. Słupsk
Kościół św. Jacka, ul. Ojca Pio 3
Tablica pamiątkowa w hołdzie dowódcy mjr „Łupaszce” oraz wszystkim żołnierzom 5 Wileńskiej Brygady AK.
6. Malbork
Skwer „Żołnierzy Wyklętych” (teren pomiędzy ulicami Poczty Gdańskiej i Piłsudskiego).
Głaz upamiętniający bohaterów antykomunistycznego podziemia niepodległościowego.
7. Sztum
Ul. Mickiewicza (obok Banku PKO) – Głaz pamięci „Żołnierzy Wyklętych”
8. Zajezerze, pow. Sztum
Głaz i tablica pamiątkowa poświęcona pamięci Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki” i jego żołnierzy..

9. Czernin, pow. Sztum
Kościół św. Królowej Jadwigi – Tablica pamiątkowa poświęcona pamięci ppor. Zdzisława Badochy „Żelaznego” – dowódcy szwadronu 5 Wileńskiej Brygady AK mjr „Łupaszki”, który zginął w Czerninie 28. 06. 1946 r. w walce z grupą operacyjną UB i MO.
10. Czernin, pow. Sztum
Pomnik poświęcony pamięci żołnierzy szwadronu „Żelaznego” z 5 Wileńskiej Brygady AK mjr „Łupaszki”.
11. Bartel Wielki, pow. Starogard Gdański, gmina Kaliska
Pomnik upamiętniający żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK mjr „Łupaszki”.
12. Grudziądz
Kościół pw. Niepokalanego Serca NMP, ul. Mickiewicza 43
Tablica upamiętniająca „Żołnierzy Wyklętych”: mjr „Łupaszkę”, sanitariuszkę „Inkę” i sierż. Józefa Franczaka „Lalka”
13. Koszalin
Kościół pw. Św. Ducha, ul. Staszica 38
Tablica upamiętniająca żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK mjr Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki” 1 szwadronu pod dowództwem ppor. Zdzisława Badochy „Żelaznego”.
14. Bydgoszcz
Cmentarz komunalny, ul. Kcyńska 51
Na fragmencie muru nekropolii umieszczona jest tablica z czarnego marmuru upamiętniająca „Żołnierzy Wyklętych”, a także 47 mniejszych tabliczek imiennych poświęconych członkom zbrojnego podziemia niepodległościowego.
15. Białe Błota k/Bydgoszczy
Publiczne Gimnazjum im. Mariana Rejewskiego, ul Czysta 1
Obok szkoły znajduje się pomnik upamiętniający „Żołnierzy Wyklętych” z gminy Białe Błota.
16. Zielonka k/Bydgoszczy, gmina Białe Błota
Cmentarz parafialny – Pomnik por. Józefa Trojana ps. „Kruk” – dowódcy „Pogotowia Akcji Specjalnej – ROTA”, żołnierza Oddziału Bojowego AK, ps. „J-3” oraz jego żołnierzy z oddziału AK „PAS-ROTA”
17. Toruń
Plac Teatralny (w pobliżu Muzeum Etnograficznego) – Pomnik Żołnierzy Wyklętych

V. WIELKOPOLSKA

1. Poznań
Ul. Bukowska 16 - I Liceum Ogólnokształcące im. Karola Marcinkowskiego.
Tablica pamiątkowa poświęcona ostatnim dowódcom Narodowych Sił Zbrojnych ppłk Stanisławowi Kaszniczy i kpt. Lechowi Neymanowi.

2. Poznań
Ul. Jarochowskiego 18 - dawna siedziba UB
Tablica pamiątkowa usytuowana na murze otaczającym obecny szpital o treści: „Ten zespół budynków w latach 1945 – 1947 był katownią UB.
3. Krotoszyn
Al. Powstańców Wielkopolskich 13 - Zespół Szkół nr 3
Tablica pamiątkowa poświęcona por. Franciszkowi Jaskulskiemu, ps. „Zagończyk” – mieszkańcowi Ziemi Krotoszyńskiej, dowódcy partyzanckiemu AK i Związku Zbrojnej Konspiracji WiN.
4. Krotoszyn
Mały Rynek 1 - Muzeum Regionalne
Tablica pamiątkowa poświęcona patriotom zamęczonym przez UB w latach 1945 – 1956.
5. Krotoszyn
Ul. Raszkowska 35 - Cmentarz parafialny
Zbiorowa mogiła żołnierzy WSGO „Warta” z oddziału por. Zygmunta Borostowskiego „Bora”
6. Benice k/Krotoszyna
Ul. Szkolna - Zespół Szkół w Benicach im. Jana Pawła II
Głaz pamiątkowy z tablicą poświęcony żołnierzom antykomunistycznego oddziału partyzanckiego por. Zygmunta Borostowskiego „Bora”.
7. Koło
Ul. Grodzka 9 - Była siedziba NKWD i UB
Tablica upamiętniająca miejsce kaźni Polaków w latach 1945 – 1956
8. Wronki, pow. Szamotuły
Ul. Partyzantów 1 - Zakład Karny (w latach 1945 – 1956 więzienie polityczne MBP)
Tablice upamiętniające polityczne ofiary wronieckiego więzienia lat 1945 – 1956.
9. Rawicz
Ul. 17 Stycznia 28 - Zakład Karny
Na murze więzienia znajduje się m. in.:
- Tablica upamiętniająca śmierć Kazimierza Pużaka (1883 – 1950), jednego z przywódców Polski Podziemnej 1944 – 1945 sądzonego w „Procesie Szesnastu”, zamęczonego w tutejszym więzieniu.
- Tablica pamiątkowa o treści: „Ofiarom terroru stalinowskiego, patriotom polskim zamęczonym w rawickim więzieniu w latach 1945 – 1956.
10. Rawicz
Ul. Gen. Grota Roweckiego 6 - Na budynku Szpitala Powiatowego znajduje się tablica pamiątkowa ku czci płk. Łukasza Cieplińskiego „Pługa” – Prezesa IV Zarządu Zrzeszenia WiN.
11. Kwilicz
Ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 42 - Parafia św. Michała Archanioła
Na murze przy kościele tablica upamiętniająca płk. Łukasza Cieplińskiego „Pługa” – ostatniego szefa WiN.

12. Gądkki k/Poznania
W pobliżu drogi krajowej S-11 w lesie między Gądkkami a Kórnikami (Nadleśnictwo Babki) znajduje się pomnik upamiętniający Polaków pomordowanych w tych lasach w okresie stalinowskim.
13. Leszno
Ul. Poniatowskiego - Pomnik w hołdzie „Żołnierzom Wyklętym”
14. Gniezno
Ul. Farna 6 - Kościół św. Trójcy
Przy kościele farnym tablica upamiętniająca Żołnierzy Wyklętych.
15. Odolanów, pow. Ostrów Wielkopolski
Ul. Chwaliszewska - Cmentarz na Przedmieściu
Pomnik żołnierzy WSGO „Warta” z oddziału por. Jana Kępińskiego, ps. „Błysk”.
16. Wolsztyn
Ul. Lipowa - Cmentarz Parafialny
a/ kwatera wojskowa – mogiła Żołnierzy Wyklętych
b/ grób płk. Jana Wosia, ps. „Jerzy” – Komendanta Obwodu Wolsztyn WSGO „Warta”
17. Pisarzowice, pow. Ostrzeszów, gmina Kobyla Góra
Działka „Kopiec św. Jadwigi” - Tablica upamiętniająca por. Franciszka Olszówkę, ps. „Otto” żołnierza AK-WSGO „Warta” – Obwód Kępno.
18. Września
Ul. Fabryczna 36 - Pomnik poświęcony ofiarom i prześladowanym przez UB i NKWD.

VI. LUBELSZCZYZNA

1. Lublin
Plac Zamkowy. Pomnik poświęcony 250 żołnierzom AK-WiN Zgrupowania podległego mjr Hieronimowi Dekutowskiemu „Zaporze”
2. Lublin
Ul. Lipowa 25 – Gimnazjum nr 9 im. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora”. Przed Gimnazjum znajduje się pomnik patrona szkoły mjr „Zapory”
3. Zamość
Ul. Okrzei 14 (Zakład Karny)
Tablica upamiętniająca akcję odbicia więźniów w dniu 8. 05. 1946 r. przez oddział WiN por. Romana Szczura, ps. „Urszula”
4. Puławy
Ul. Piłsudskiego 93 (budynek WKU)
Tablica pamiątkowa poświęcona oddziałowi AK-DSZ-WiN mjr Mariana Bernaciaka „Orlika”, który 24. 04. 1945 r. odbił 107 więźniów politycznych z byłego PUBP.
5. Las Stocki k/Kazimierza Dolnego

Pomnik upamiętniający zwycięską bitwę stoczoną w dniu 24. 05. 1945 r. przez oddział AK-DSZ-WiN mjr Mariana Bernaciaka „Orlika” z połączonymi siłami NKWD-UB-MO.

6. Zalesie k/Ryk
Pomnik upamiętniający urodzonego w Zalesiu mjr Mariana Bernaciaka „Orlika” – Komendanta ugrupowań partyzanckich WiN w Inspektoracie Puławy.
7. Siemień, pow. Parczew
Cmentarz w Siemieniu – grób por. Leona Taraszkiewicza „Jastrzębia” , dowódcy oddziału WiN na Polesiu Lubelskim.
8. Włodawa
Ul. 11 Listopada, skwer pomiędzy pocztą a kościołem św. Ludwika. Pomnik por. Leona Taraszkiewicza „Jastrzębia” i ppor. Edwarda Taraszkiewicza „Żelaznego” oraz ich żołnierzy i współpracowników.
9. Parczew
Ul. Warszawska 24 – Urząd Miejski
Na ścianie budynku znajduje się mural poświęcony pamięci „Żołnierzy Wyklętych” z oddziału WiN ppor. Edwarda Taraszkiewicza „Żelaznego” upamiętniający „Tarzana”, „Żelaznego”, „Sokoła” i „Krzewinę”
10. Lubartów
Cmentarz parafialny, ul. Szaniawskiego – Pomnik kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok” – Komendanta Obwodu WiN-Lubartów.
11. Nowogród, gmina Łęczna
Pomnik kpt. Zdzisława Brońskiego „Uskoka” stojący w miejscu gdzie znajdował się bunkier sztabu dowodzenia oddziałów partyzanckich WiN (1946 – 1949), w którym zginął „Uskok”.
12. Kijany, pow. Łęczna
Cmentarz parafialny – pomnik w formie obelisku ku czci kpt. Zdzisława Brońskiego, ps. „Uskok” oraz ppor. Kazimierza Głowackiego ps. „Bartosz” .
13. Nowiny, pow. Tomaszów Lubelski, gmina Susiec
Pomnik upamiętniający por. Jana Leonowicza „Burtę” – dowódcę oddziału WiN.
14. Sęków, pow. Włodawa
Pomnik postawiony na miejscu śmierci dowódcy oddziału WiN por. Józefa Struga, ps. „Ordon”.
15. Biała k/Radzynia Podlaskiego
Gimnazjum im. „Żołnierzy Wyklętych” – to pierwsza szkoła w Polsce, która otrzymała imię Żołnierzy Wyklętych (w dniu 1. 03. 2014 r.)
16. Stężycza k/ Dęblina
Kościół parafialny pw. Św. Marcina . Tablica pamiątkowa poświęcona osobie mjr Franciszka Jaskólskiego „Zagończyka”, żołnierza AK i WiN.
17. Piaski, pow. Świdnik

Pomnik sierż. Józefa Franczaka ps. „Lalek” – ostatniego partyzanta RP, który zginął w boju z grupą operacyjną MO i SB w dniu 21. 10. 1963 r. „Lalek” był ostatnim żołnierzem polskiego podziemia antykomunistycznego i niepodległościowego.

VII. MAŁOPOLSKA

1. Rzeszów
Ul. Cieplickiego, u zbiegu ul. Moniuszki i Zygmuntovej
Pomnik „Żołnierzy Wyklętych” – składający się z dwóch elementów:
- postaci ptk. Łukasza Cieplickiego „Pług” – Prezesa IV Zarządu Głównego WiN
- popiersi sześciu członków IV Zarządu WiN tj. Adama Lazarewicza, Franciszka Błażeja, Józefa Batorego, Karola Chmiela, Mieczysława Kawalca i Józefa Rzepki .
2. Niebieszczany k/Sanoka
W latach 1945- 1946 mieścił się w tej wsi sztab, magazyn broni oraz prowizoryczny szpital oddziału NSZ kpt. Antoniego Żubryda, ps. „Zuch”
3. Sanok
Ul. Rynek 20 – Tablica pamiątkowa ku czci trzech żołnierzy z oddziału NSZ kpt. Żubryda powieszonych przez komunistycznych oprawców w publicznych egzekucjach 26. 05. 1946 r. i 04. 06. 1946 r. na sanockim stadionie oraz rynku.
4. Zagórz, pow. Sanok
Ul. Piłsudskiego 37. Na budynku kina „Sokół” znajduje się tablica upamiętniająca pięciu żołnierzy z oddziału NSZ kpt. Antoniego Żubryda”
5. Malinówka, pow. Brzozów
W lesie stoi pomnik poświęcony pamięci kpt. Antoniego Żubryda i jego żony Janiny, w miejscu gdzie zostali zamordowani 24. 10, 1946 r. przez agenta UBP Jerzego Vaulina.
6. Kuryłówka k/Leżajska
Miejsce największej na ziemiach polskich bitwy oddziałów polskiego podziemia niepodległościowego stoczonej 07. 05. 1945 r. z NKWD. W zwycięskiej bitwie z Sowietami uczestniczyły oddziały NOW-NZW pod dowództwem mjr Franciszka Przysiężniaka, ps. „Ojciec Jan”
7. Tarnawiec k/Leżajska
Cmentarz – Pomnik kpt Józefa Zadzińskiego „Wołyniaka” – bohaterskiego dowódcy oddziału partyzanckiego NOW-AK.
8. Jarosław
Ul. Cmentarna – Cmentarz „Stary” (Aleja główna, kw. Nr 13) – grób mjr Franciszka Przysiężniaka, ps. „Ojciec Jan” .
9. Jarosław
Ul. Ceglana, róg Jana Pawła II
Pomnik pamięci kpt. Władysława Koby, ps. „Marcin”, „Rak”, „Tor”, „Żyła” – żołnierza ZWZ-AK, Prezesa Zrzeszenia WiN Okręgu Rzeszów.
10. Dębica
Ul. Cmentarna – Cmentarz Wojskowy

Symboliczny grób mjr Adama Lazarowicza „Klamry” – Wiceprezesa IV Zarządu Głównego WiN.

11. Dębica
Rynek – Pomnik upamiętniający trzech żołnierzy NSZ z Oddziału Jana Stefki „Mściciela” straconych na dębickim rynku w czasie publicznej egzekucji przez UB w dniu 10. 07. 1946
12. Tarnobrzeg
Pl. Antoniego Surowieckiego –(skrzyżowanie ul. Mickiewicza i Sokolej) – Pomnik mjr Hieronima Dekutowskiego, ps. „Zapora” – dowódcy oddziałów AK-WiN.
13. Tarnobrzeg
Ul. Dekutowskiego 17 - Gimnazjum nr 3
Obok szkoły znajduje się obelisk z tablicą pamiątkową poświęconą mjr „Zaporze”
14. Kraków
Park im Henryka Jordana – ul. 3 Maja, w bezpośrednim sąsiedztwie Błoń
- popiersie gen. Augusta Emila Fieldorfa, ps. „Nil”
- popiersie rtm. Witolda Pileckiego, ps. „Witold”
- popiersie Danuty Siedzikówny, ps. „Inka”
15. Kraków
Ul. Senacka 3 (Muzeum Archeologiczne) – d. więzienie św. Michała
Tablica pamiątkowa informująca, że grupy zbrojne ROAK oraz Józefa Kurasia „Ognia” opanowały 18. 08. 1946 r. mieszczące się w tych budynkach więzienie św. Michała uwalniając z rąk komunistów kilkudziesięciu żołnierzy AK, WiN i NSZ.
16. Kraków
Ul. Ks. Władysława Gurgacza.
Tablica pamiątkowa o treści „Ks. Władysław Gurgacz (1914 – 1949) kapelan Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej, rozstrzelany na Montelupich.
17. Kraków
Ul. Montelupich 7 – Na murze więzienia znajduje się tablica pamiątkowa upamiętniająca 68 działaczy organizacji niepodległościowych zamordowanych w latach 1945 – 1956 w więzieniu przy ul. Montelupich.
18. Kraków
Planty – pomiędzy ul. Sienną i Dominikańską.
Pomnik upamiętniający płk. Narcyza Wiatra, ps. „Zawojna”
19. Miechów
Ul. Sienkiewicza 30/32 (d. PUBP i więzienie)
Pomnik upamiętniający rozbić więzienia PUBP w dniu 25. 04. 1945 r. przez żołnierzy AK dowodzonych przez por. Juliana Sochę „Dźwiga”.
20. Zakopane
Ul. Tadeusza Kościuszki (naprzeciw Dworca Autobusowego)
Pomnik upamiętniający Józefa Kurasia „Ognia” i jego podkomendnych.
21. Turbacz – pasmo Gorce, pow. Nowy Targ

Przy szlaku na Turbacz nad Halą Długą, na Polanie Rusnakowej znajduje się pomnik mjr. Józefa Kurasia, ps. „Ogień” oraz jego podkomendnych.

22. Ostrowsko k/Nowego Targu
Miejscowość – gdzie 21. 02. 1947 r. oddział Józefa Kurasia „Ognia” został rozбитý przez grupę operacyjną KBW. „Ogień” zmarł następnego dnia w szpitalu w Nowym Targu.
23. Osielec k/Makowa Podhalańskiego, pow. Sucha Beskidzka, gmina Jordanów
Miejsce aresztowania mjr. Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki” – dowódcy 5 Wileńskiej Brygady AK przez UB w dniu 30. 06. 1948 r. (pojedynczy dom bezpośrednio graniczący z lasem).
24. Hala Łabowska, pow. Nowy Sącz, gmina Łabowa
Pomnik pamięci ks. Kapelana kpt. Władysława Gurgacza i żołnierzy Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej (PPAN) poległych w walkach z UB i KBW w latach 1948 – 1949.
25. Maciejowa, pow. Nowy Sącz, gmina Łabowa
a/ Szkoła Podstawowa im. św. Kingi. Przed szkołą znajduje się obelisk z tablicą upamiętniającą 14 żołnierzy PPAN
b/ Cmentarz w Nawojowej – symboliczna mogiła Stanisława Pióry „Emira” dowódcy PPAN i jego żołnierzy.
26. Nowy Sącz
Al. Wolności – Cmentarz Stary
Pomnik płk Narcyza Wiatra, ps. „Zawojna”, w latach 1941 – 1945 komendanta Okręgu VI BCH na Małopolskę i Śląsk.
27. Nowy Sącz
Ul. Św. Ducha 2 - Bursa Księża Jezuitów im. ks. Władysława Gurgacza
Na budynku bursy znajduje się tablica pamiątkowa ku czci ks. Gurgacza, kapelana PPAN. .
28. Łękawica k/Wadowic
Miejsce urodzenia Mieczysława Wądolnego, ps. „Mścisław” dowódcy Oddziału „Burza” Armii Polskiej w Kraju.
29. Tarnów
Al. Matki Bożej Fatimskiej - skwer przy pomniku 5 Pułku Strzelców Konnych
Pomnik- głaz członków WiN. Napis na tablicy: „Pamięci członków organizacji Wolność i Niezawisłość pomordowanych przez Urząd Bezpieczeństwa i NKWD”.
30. Tarnów
Ul. Piłsudskiego 9 - Kościół Księża Filipinów. Tablica upamiętniająca żołnierzy WiN powiatu tarnowskiego.

VIII. **ŚLĄSK**

1. Częstochowa
Ul. Wręczycka/ul. Św. Rocha - Pomnik poświęcony pamięci kpt. Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca”.
2. Częstochowa

- Al. Najświętszej Marii Panny 33 - tablica pamiątkowa ku czci kpt. „Warszyca” komendanta KWP i jego żołnierzy.
3. Częstochowa
Pl. Biegańskiego - Kościół pw. Św. Jakuba
Na ścianie zewnętrznej – tablica upamiętniająca komendanta ps. „Lew” i żołnierzy Korpusu Wojska Polskiego II Konspiracji oraz ofiary reżimu komunistycznego.
 4. Bór Zapilski, pow. Kłobuck, gmina Wręczyca Wielka
Pomnik poświęcony pamięci poległych żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego: „Jaguara” (Stanisława Lisieckiego) i jego podkomendnych.
 5. Żywiec
Al. Wolności - w sąsiedztwie Miejskiego Centrum Kultury znajduje się pomnik upamiętniający 167 żołnierzy NSZ ze Zgrupowania kpt. Henryka Flame, ps. „Bartek”.
 6. Szczyrk, pow. Bielsko-Biała
Ul. Beskidzka, przy Kościele św. Jakuba Apostoła - Pomnik żołnierzy VII Okręgu NSZ Zgrupowania „Bartka”
 7. Zabrzeg k/ Czechowic-Dziedzic, pow. Bielsko-Biała
Ul. Do Zapory 29 - Restauracja „Pod Zaporą”. Na ścianie domu znajduje się tablica pamiątkowa informująca, że w tym budynku 01. 12. 1947 r. został zamordowany przez funkcjonariusza MO legendarny „Bartek” – Komendant Zgrupowania NSZ na Śląsku Cieszyńskim.
 8. Czechowice-Dziedzice, pow. Bielsko-Biała
Cmentarz parafialny – grób kpt. Henryka Flame, ps. „Bartek”
 9. Góra Błatnia w Brennej, pow. Cieszyn
Tablica poświęcona pamięci żołnierzy z oddziału Edwarda Biesaka „Edka” ze Zgrupowania NSZ kpt. Henryka Flame „Bartka”.
 10. Wiśła, pow. Cieszyn
Ul. Lipowa 7 - Kościół pw. Wniebowzięcia NMP - Tablica upamiętniająca żołnierzy NSZ Zgrupowania kpt. Henryka Flame „Bartka”.
 11. Brenna, pow. Cieszyn
Ul. Wyzwolenia - Pomnik Partyzantów Oddziału AK „Wędrowiec”.
 12. Cieszyn
Rynek 1 – Ratusz – w gmachu Ratusza tablica pamiątkowa w hołdzie „Żołnierzom Wyklętym” polskiego podziemia niepodległościowego Oddziału „Wędrowiec” oraz Narodowej Organizacji Wojskowej. Tablica upamiętnia 18 osób.
 13. Żory
Ul. Ks. Klimka - Stary Cmentarz. Pomnik upamiętniający „Żołnierzy Wyklętych”. Na bocznej ścianie pomnika wymieniono nazwiska żołnierzy, którzy walczyli o niepodległość Polski. M. in upamiętniono por. Wiktora Kanię, ps. „Andrzej” (mieszkańca Żor) – dowódcę Oddziału Partyzanckiego AK „Wędrowiec”.
 14. Sosnowiec

Ul. Kościelna 1 - Katedra Wniebowzięcia NMP
Tablica poświęcona pamięci żołnierzy NSZ.

15. Katowice

Ul. Skłodowskiej-Curie 20 - Kościół pw. Św. Kazimierza – Garnizonowy
a/ Tablica upamiętniająca żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego oraz pierwszego komendanta Głównego mjr. Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca”
b/ Tablica upamiętniająca żołnierzy NSZ.

16. Katowice

Ul. Panewicka 45 - Cmentarz Komunalny (kwatery 20)
Pomnik Nagrobny Żołnierzy Organizacji Niepodległościowych pomordowanych w latach 1945 – 1956 na mocy wyroków komunistycznych sądów wojskowych.

17. Katowice

Ul. Panewicka 76 = Bazylika o.o. Franciszkanów
Tablica upamiętniająca uczestników walk w szeregach KPW, AK, NSZ, WiN oraz innych organizacji podziemia niepodległościowego.

18. Opole

Pl. Wolności - Pomnik poświęcony żołnierzom WiN, NSZ, NZW, KWP, ROAK i innych formacji zbrojnego podziemia niepodległościowego.

19. Niemodlin, pow. Opole

Ul. Opolska 28 - Budynek gdzie w latach 1945 – 1956 mieścił się Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa. Przed budynkiem pomnik ku czci pomordowanych przez UB.

20. Rusko pow. Świdnica, gmina Strzegom

a/ Pomnik poświęcony pamięci więźniów politycznych obozu katorżniczej pracy przymusowej w Rusku.
b/ Krzyż pamięci na cmentarzu upamiętniający ofiary tutejszego „gułagu”.
c/ Kościół pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Rusku. Tablica upamiętniająca ofiary obozu pracy/

21. Wrocław

Ul. Osobowicka – Cmentarz Osobowicki (pole 81)
- miejsce tajnych pochówków ofiar UB
- Pomnik Ofiar Terroru Komunistycznego 1945 – 1956

22. Lubiąż

Ul. Bankowa 8 - Tablica upamiętniająca ostatniego Komendanta Eksterytorialnego Okręgu Lwowskiego AK-WiN płk. Anatola Sawickiego.

23. Oleśnica

Rondo Żołnierzy Wyklętych przy skrzyżowaniu ulic: Lwowskiej- Kochanowskiego-Krzywoustego.
Pomnik upamiętniający „Żołnierzy Wyklętych”

24. Jawor

Zamek w Jaworze – przy drodze do jeleniej Góry
Tablica „Pamięci ofiar hitlerowskich Niemiec oraz Żołnierzom Wyklętym, którzy cierpieli i ginęli z rąk stalinowskich oprawców w więzieniu na Zamku Piastowskim”

25. Sobótka

Ul. Armii Krajowej 13, przy Domu Turysty PTTK „Pod Wieżycą”
Pomnik rtm. Witolda Pileckiego

IX. ZIEMIA ŁÓDZKA

1. Radomsko

Ul. Armii Krajowej - Park „Solidarności”
Pomnik poświęcony pamięci Konspiracyjnego Wojska Polskiego i kpt. Stanisława Sojczyńskiego, ps. „Warszyc” oraz 230 jego żołnierzy.

2. Radomsko

Ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego/Leszka Czarnego - Stary Cmentarz
Pomnik i symboliczny grób żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego.

3. Radomsko

Ul. Narutowicza 2 - Kolegiata św. Lamberta
Tablica pamiątkowa poświęcona kpt. Stanisławowi Sojczyńskiemu „Warszycowi” i jego żołnierzom z KWP.

4. Radomsko

Ul. Narutowicza 3 - Klasztor Franciszkanów
Tablica pamiątkowa w hołdzie żołnierzom Konspiracyjnego Wojska Polskiego

5. Rzejowice, pow. Radomsko, gmina Kodrąb

Pomnik upamiętniający kpt. Stanisława Sojczyńskiego „Warszycą” – Komendanta KWP.

6. Bąkowa Góra, pow. Radomsko

Pomnik 12 żołnierzy KWP.

7. Kamieńsk, pow. Radomsko

Ul. Sportowa 8 – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II. Przed szkołą na skwerze stoi pomnik Komendanta KWP kpt. Stanisława Sojczyńskiego „Warszycą”.

8. Wieluń

Ul. 3 Maja - Cmentarz parafialny. Symboliczna mogiła upamiętniająca dowódcę oddziału KWP por. Alfonsa Olejnika, ps. „Babinicz”.

9. Piotrków Trybunalski

Rondo „Żołnierzy Wyklętych”
Pomnik „Żołnierzy Wyklętych” poświęcony podziemiu niepodległościowemu z lat 1944 – 1956 (AK, WiN, KWP, NZW, NSZ)

10. Majkowice nad Pilicą, pow. Piotrków Trybunalski

Miejsce bitwy oddziału AK z Armią Czerwoną (64 Dywizja NKWD) w dniu 08. 07. 1945 r. Oddziałami AK dowodził por. Stanisław Karliński „Burza”.

11. Bęczkowice, pow. Piotrków Trybunalski
Cmentarz parafialny - Pomnik żołnierzy AK z oddziału partyzanckiego por. Stanisława Karlińskiego „Burzy”.
12. Opoczno
Ul. Kościelna 2 - Kolegiata św. Bartłomieja
Na bocznej ścianie kościoła wmurowana jest tablica upamiętniająca poległych i pomordowanych żołnierzy Antykomunistycznego Podziemia Zbrojnego.
13. Łódź
Ul. Próchnika 39
Tablica upamiętniająca gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”. (Gen „Nil” mieszkał tutaj w latach 1947 – 1950 do momentu aresztowania w dniu 10. 11. 1950 r).
14. Łódź
Ul. Smutna 9 - Cmentarz Rzymskokatolicki pw. Św. Wincentego (Cmentarz na Dołach)
W alei głównej krzyż i tablica okolicznościowa IPN poświęcona pamięci pomordowanych Żołnierzy Wyklętych.

X. ZIEMIA ŚWIĘTOKRZYSKA

1. Kielce
Ul. Zamkowa 5 - Muzeum Pamięci Narodowej (dawne więzienie)
Tablica upamiętniająca 45 rocznicę rozbicia więzienia UB w dniu 05 sierpnia 1945 r przez Samodzielną Brygadę Kielecką AK pod dowództwem kpt. Antoniego Hedy „Szarego”.
2. Kielce
„Cmentarz Piaski” – ul. Zagnańska
Pomnik ku czci żołnierzy AK, NSZ oraz WiN pomordowanych przez Urząd bezpieczeństwa w więzieniu kieleckim i innych miejscach kaźni .
3. Kielce
Ul. Paderewskiego 12, róg Solnej – dawna siedziba WUBP
Tablica upamiętniająca Polaków męczonych i zamordowanych przez Gestapo, NKWD i UB.
4. Kielce
Ul. Karczówkowska - Kościół Garnizonowy
Tablica pamiątkowa w hołdzie żołnierzom Narodowych Sił Zbrojnych.
5. Skarżyska-Kamienna
Ul. Armii Krajowej przy Rondzie im. Hedy „Szarego”
Pomnik poświęcony gen. Antoniemu Hedzie „Szaremu” m. in. dowódcy Samodzielnej Brygady Kieleckiej ROAK-DSZ.
6. Skarżysko-Kamienna
Ul. Akacyjowa 1 - Gimnazjum Nr 3 im. gen. Antoniego Hedy „Szarego”
7. Radoszyce, po. Końskie
Ul. Szkolna 1 - Szkoła Podstawowa im. gen. Antoniego Hedy „Szarego”

8. Końskie
Ul. 1 Maja 44 - Tablica na ścianie budynku upamiętniająca miejsce kaźni i morderstw patriotów polskich gdzie w latach 1945 - 1956 mieściła się siedziba Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego.
9. Jędrzejów
Ul. Okrzei 63 - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2
Obok szkoły pomnik upamiętniający mjr. Stefana Gądzio, ps. „Kosa” – komendanta jędrzejowskiego Obwodu AK.
10. Jędrzejów
Ul. Mjr. AK Stefana Gądzio „Kosa”. Patron ulicy był uczestnikiem kampanii wrześniowej i żołnierzem AK w czasie okupacji. W 1944 r. został Szefem Oddziału VI (BiP) Komendy Okręgu Radomsko-Kieleckiego AK
11. Chmielnik, pow. Kielce
Pl. Kościelny nr 9 - na murze Polskich Patriotów znajduje się tablica upamiętniająca por. Stanisława Grabdę, ps. „Bem” dowódcę oddziałów partyzanckich NSZ, AK, WiN na Ziemi Świętokrzyskiej w latach 1942 – 1946.
12. Przededworze k/Chmielnika
Tablica pamiątkowa we wnęce wejścia do domu rodzinnego Stanisława Grabdy „Bema” o treści: „Dom rodzinny por. Stanisława Grabdy „Bema” żołnierza NOW, AK, WiN.

XI. MAZOWSZE

1. Ostrołęka
Ul. Traugutta 19 - Budynek byłego aresztu śledczego
Muzeum Żołnierzy Wyklętych (w organizacji)
2. Ostrołęka
Skwer im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego - Pomnik ofiar terroru komunistycznego.
3. Ostrołęka
Rondo im. Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki” (Rondo znajduje się na skrzyżowaniu ulic Warszawskiej i Brzozowej).
4. Myszyniec, pow. Ostrołęka
Pomnik poświęcony AK, WiN, NZW
5. Dudy Puszczańskie, pow. Ostrołęka, gmina Łyse nad rzeką Szkwą
Pomnik poświęcony żołnierzom Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW), którzy polegli w starciu z obławą UB-KBW-MO 11 listopada 1953 r. (Miejsce ostatniej bitwy antykomunistycznej partyzantki na Mazowszu).
6. Gąsewo Poduchowne, pow. Maków Mazowiecki, gmina Sypniewo
Cmentarz parafialny - Pomnik poświęcony żołnierzom AK-NSZ-NZW poległym i pomordowanym w latach 1941 – 1956. Wśród 23 partyzantów upamiętnionych

symboliczną mogiłą znalazł się Mieczysław Dziemieszkiewicz, ps. „Rój” – dowódca oddziału NZW. Brok, pow. Ostrów Mazowiecka

7. Brok

Cmentarz przy drodze nr 694 z Broku do Małkini.

Pomnik poświęcony Żołnierzom Wyklętym upamiętniający:

- kpt. Stanisława Pieszkowskiego, ps. „Bomba”

- por. Hieronima Piotrowskiego, ps. „Jur”

- Jana Kmiołka, ps. „Wir”

oraz ich podkomendnych

8. Wyszaków

Przy moście kołowym znajduje się pomnik pamięci żołnierzy AK, ROAK, WiN, NSZ, i NOW, którzy zginęli z rąk komunistów na Ziemi Wyszakowskiej w latach 1944 – 1952.

9. Pułtusk

Ul. Stare Miasto 2 - Budynki dawnego Klasztoru Bernardynów gdzie znajdowało się więzienie PUBP. Na budynku d. dyżurki więzienia usytuowana jest tablica upamiętniająca uwolnienie 47 więźniów politycznych z pułtuskiego więzienia przez oddział WiN pod dowództwem por. Stanisława Łaneckiego, ps. „Przelotny” w dniu 25. 11. 1946 r. Była to największa akcja przeprowadzona przez Oddziały WiN „Jura”.

10. Brzuza, pow. Węgrów, gmina Łochów

Brzuza 43 - Mała Szkoła Podstawowa im. mjr. Hieronima Piotrowskiego „Jura”

Na placu przed szkołą znajduje się pomnik upamiętniający śmierć mjr. Hieronima Piotrowskiego „Jura”.

11. Sokołów Podlaski

Pomnik upamiętniający żołnierzy AK i struktur poakowskich Obwodu Sokołów Podlaski „Jezioro”, 6 Brygady Wileńskiej AK oraz cywilnych mieszkańców powiatu sokołowskiego.

12. Borychów, pow. Sokołów Podlaski, gmina Repki

Pomnik upamiętniający żołnierzy 6 Brygady Wileńskiej AK poległych 30. 09. 1950 r.

13. Jabłonna Lacka, pow. Sokołów Podlaski

Pomnik poświęcony pamięci żołnierzy 6 Brygady Wileńskiej AK: por. Józefa Małczuka „Brzaska”, sierż. Kazimierza Ilczuka „Sępa” i szer. Pieniaka.

14. Sterdyń, pow. Sokołów Podlaski

Pomnik upamiętniający Kazimierza Wyrozębskiego „Sokolika” żołnierza AK Obwodu Sokołów Podlaski „Jezioro” i 6 Brygady Wileńskiej AK kpt. „Młota”.

15. Kiełpiniec, pow. Sokołów Podlaski, gmina Sterdyń

Pomnik upamiętniający żołnierzy 3 szwadronu 6 Wileńskiej Brygady AK kpt. Władysława Łukasika „Młota”; st. sierż. „Żwirki” kpr. „Zbiega”, szer. „Groma” i szer. „Serdecznego”.

16. Kosów Lacki, pow. Sokołów Podlaski

Pomnik pamięci żołnierzy podziemia niepodległościowego oraz cywilnych mieszkańców Ziemi Kosowskiej poległych i zamordowanych.

17. Siedlce

Skwer Wileński (w trójkącie ulic: Floriańskiej, Brzeskiej i 3 Maja)

Pomnik żołnierzy 5 i 6 Brygady Wileńskiej AK pod dowództwem mjr. Zygmunta Szendzielorza „Łupaszkii” i kpt. Władysława Łukasika „Młota”

18. Kałuszyn, pow. Mińsk Mazowiecki
Pomnik poświęcony żołnierzom AK, WiN, NSZ.
19. Zakęcie, pow. Garwolin
Pomnik w hołdzie żołnierzom ze Zgrupowania Oddziałów Partyzanckich WiN mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”
20. Piotrówek, pow. Garwolin, gmina Trojanów
Kamień mjr. „Orlika”. Napis na tablicy: „Na tych polach poległ mjr Marian Bernaciak „Orlik” Komendant Oddziałów Partyzanckich Zgrupowania 15 pp „Wilków” AK. Komendant Grup Dyw. I O.P. WiN”
21. Płock
Al. Jachowicza 4 - Kościół św. Stanisława Kostki „Stanisławówka”
Tablica upamiętniająca „Żołnierzy Wyklętych” z okręgu płockiego 1945 - 1956.
22. Płock
Ul. 3 Maja 4 - Zespół Szkół nr 6. W holu szkoły tablica pamiątkowa poświęcona pamięci ppor. Stefana Bronarskiego, ps. „Liść” Szefa Kedywu w Inspektoracie Płocko-Sierpeckim AK i dowódcy 11 Grupy Operacyjnej NSZ – Płock.
23. Bielsk, pow. Płock
Pl. Wolności 20 - Kościół św. Jana Chrzyciela. Przed kościołem ustawiony jest głaz z tablicą pamiątkową poświęconą por. Franciszkowi Majewskiemu, ps. „Słony” dowódcy oddziału ROAK-NZW
24. Stare Gałki, pow. Płock, gmina Mała Wieś
Pomnik upamiętniający żołnierzy NZW z oddziału sierż. Wiktora Stryjewskiego „Cacki”.
25. Gąsewo, pow. Płock, gmina Bodzanów
Cmentarz parafialny - Pomnik upamiętniający poległych i pomordowanych w latach 1941 – 1956 żołnierzy AK, NSZ, NZW. Wśród 23 upamiętnionych Żołnierzy Wyklętych znalazł się m. in. Mieczysław Dziemieszkiewicz „Rój”.
26. Popowo Borowe k/Nasielska
Przy drodze nr 622 w polu postawiony jest krzyż z tabliczką upamiętniającą żołnierzy NZW z oddziału st. sierż. M. Dziemieszkiewicza „Roja”.
27. Niedziałki, pow. Żuromin, gmina Kuczbork-Osada
Pomnik pamięci żołnierzy oddziału NZW por. Wacława Grabowskiego „Puszczyka” – ostatnich partyzantów Ziemi Mławskiej.
28. Radom – ul. Aleksandra Tybla
Na ścianie „starego aresztu” tablica upamiętniająca odbicie 292 więźniów z radomskiego więzienia UB w dniu 09. 09. 1945 r. przez oddział AK por. Stefana Bembińskiego, ps. „Harnaś”
29. Radom
Ul. Traugutta róg Beliny-Prażmowskiego

Pomnik w hołdzie żołnierzom WiN ze Zgrupowania Związku Zbrojnej Konspiracji mjr. Franciszka Jaskulskiego „Zagończyka”

30. Skaryszew, pow. Radom
Skaryszew był bazą żołnierzy z Oddziału WiN ppor. Tadeusza Zielińskiego „Igły”.
31. Dzierzkówek Stary, pow. Radom, gmina Skaryszew
Publiczna Szkoła Podstawowa - Pomnik upamiętniający poległych i pomordowanych żołnierzy z Oddziału WiN ppor. Tadeusza Zielińskiego „Igły”.
32. Jedlnia-Letnisko, pow. Radom
Stała baza żołnierzy Związku Zbrojnej Konspiracji mjr Franciszka Jaskulskiego „Zagończyka” oraz Sztab ZZK.
33. Zwoleń, pow. Radom
Cmentarz parafialny - Mogiła żołnierzy ze Zgrupowania „Zagończyka”, którzy polegli w bitwie z Sowietami 15. 06. 1946 r. pod Zwoleniem.
34. Iłża, pow. Radom
Ul. Radomska - Pomnik gen. Antoniego Hedy „Szarego”, dowódcy Samodzielnej Brygady Kieleckiej ROAK-DSZ.
35. Bąkowiec, pow. Kozienice
W dniu 26. 07. 1945 r. koło stacji kolejowej Bąkowiec (trasa Dęblin – Radom) oddział AK-DSZ-WiN kpt. „Orlika”- Mariana Bernaciaka odbił z transportu UB 120 więźniów wiezionych do Wronek. Z zatrzymanego składu uwolnieni zostali m. in. ppłk. Antoni Żurowski, ps. „Andrzej Bober” dowódca AK na Warszawskiej Pradze oraz płk Henryk Krajewski, ps. „Trzaska” dowódca 30 Poleskiej Dywizji Piechoty AK w Akcji „Burza”

XII. WARSZAWA

1. Plac Józefa Piłsudskiego (Śródmieście)
Pomnik Nieznanego Żołnierza
2. Ul. Długa 13/15 – (Śródmieście)
Kościół Garnizonowy WP – Katedra Polowa Wojska Polskiego
Tablica upamiętniająca Żołnierzy Wyklętych
3. Ul. Marsa/Płatnerska (Rembertów)
Pomnik ofiar obozu specjalnego NKWD nr 10.
W nocy z 20/21 maja 1945 r. oddział AK ppor. Edwarda Wasilewskiego, ps. Wichura” rozbił częściowo obóz NKWD w Rembertowie.
4. Al. Gen. Chruściela „Montera” 103 (Rembertów)
Akademia Obrony Narodowej. Przed bramą AON pomnik gen. Emila Fieldorfa „Nila”
5. Ul. Żołnierzy Wyklętych/Pirenejska (Bemowo)
Pomnik Żołnierzy Wyklętych – z tablicą upamiętniającą żołnierzy WiN, NSZ, NZW, KWP, ROAK.

6. Ul. Powązkowska 43/45 (Żoliborz)
Cmentarz Wojskowy – Kwatera Ł (Łączka)
Pomnik Męczenników Terroru Komunistycznego w Polsce 1944 -1956
7. Ul. Św. Wincentego 83 (Targówek)
Cmentarz Bródnowski - Mogiła zbiorowa Żołnierzy Polski Podziemnej - kwatera 45 N
8. Ul. Namysłowska 6 (Praga Płn.)
Teren dawnego więzienia karno-śledczego nr III, tzw. „Toledo”. Pomnik ku czci Pomordowanych w Praskich Więzieniach w latach 1944 – 1956
9. Ul. Cyryla i Metodego 4 (Praga Płn.)
Dawny budynek UBP - Tablica poświęcona żołnierzom organizacji niepodległościowych 1944 – 1956.
10. Ul. Wojska Polskiego 40 (Żoliborz)
Tablica upamiętniająca rtm. Witolda Pileckiego
11. Ul. Hozjusza 2 (Żoliborz)
Kościół św. Stanisława Kostki - Tablice upamiętniające:
- Józefa Kurasia „Ognia”
- płk. Władysława Liniarskiego „Mścistawa”
- Żołnierzy Polskiego Podziemia Niepodległościowego
12. Ul. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” /Wał Miedzeszyński (Praga Płd.)
Pomnik gen Fieldorfa „Nila”
13. Al. Stanów Zjednoczonych 55/ Grenadierów (Praga Płd.)
Kościół Matki Bożej Królowej Polskich Męczenników – Tablica upamiętniająca Danutę Siedzikówną „Inkę”
14. Ul. Świerszcza 2 (Włochy)
Willa „Jasny Dom” – więzienie NKWD. Na ścianie budynku tablica poświęcona patriotom polskim więzionym przez NKWD „Smiersz” i „Informację Wojskową”
15. Ul. Cienista 14 i 16 (Włochy)
W 1945 r. mieściła się tutaj siedziba NKWD. Tablica pamiątkowa ku czci osób więzionych przez NKWD.
16. Park Kombatantów k/Stacji Warszawa – Włochy
Pomnik ku czci ofiar NKWD i UB
17. Ul. Chałubińskiego 3 B / Oczki (Ochota)
Tablica pamiątkowa ku czci ofiar zbrodni Informacji Wojskowej ...
18. Ul. Koszykowa 82 (Ochota)
Dawna siedziba Wojskowego Sądu Rejonowego - Tablica upamiętniająca ofiary reżimu komunistycznego.
19. Ul. Rakowiecka 37 (Mokotów)

Areszt śledczy b. MBP - Tablice pamiątkowe gen. Fieldorfa „Nila”, kpt. Kazimierza Moczarskiego, Kazimierza Pużaka i in.

20. Ul. Wałbrzyska - Cmentarz na Służewie
Miejsce potajemnych pochówków. Przy murze w pld.-wsch. narożniku cmentarza „Krzyż pamięci ofiar terroru komunistycznego”
21. Ul. Fosa 11 (Ursynów)
Kościół św. Katarzyny - Pomnik upamiętniający ofiary terroru komunistycznego w Polsce w latach 1944 – 1956
22. Ul. Puławska 266 - u wylotu ul. Wyścigowej (Ursynów)
Tablica upamiętniająca więźniów politycznych, w tym żołnierzy AK pomordowanych w latach 1945 – 1956 na terenie Wyścigów Konnych na Służewcu.
23. Ul. Koszykowa 4 /Al. Ujazdowskie 11 (Śródmieście)
Dawny gmach Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (1945 - 1954) Tablica pamiątkowa poświęcona m. in. więzionym i pomordowanym żołnierzom powojennego podziemia niepodległościowego.
24. Ul. Powązkowska 14 – Cmentarz Stare Powązki (Wola)
 1. Grób kpt. Adama Boryczki, ps. „Tońko” – dowódcy 6 Brygady Wileńskiej AK, od 1947 r. kuriera zagranicznego WiN (kwatery 4, rząd 6 miejsce 11)
 2. Grób płk. Wojciecha Borzobohatego, ps. „Jelita”, „Wojan” – szefa sztabu Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj. (kwatery 34, rząd 5, miejsce 10)
 3. Grób ppłk. Wincentego Kwiecińskiego, ps. „Głóg”, „Proboszcz” – Prezesa III Zarządu Głównego WiN (kwatery 203, rząd 4, miejsce 1)
25. Ul. Działdowska 6 (Wola)
Tablica upamiętniająca mjr Irenę Tomalak, ps. „Soldau”. W latach 1945- 1946 szefowa łączności Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj.
26. Ul. Karowa 18 (Śródmieście)
Siedziba przedwojennego Teatru Malickiej. Po 1945 r miejsce pokazowych procesów żołnierzy II Konspiracji.

Bibliografia:

1. Atlas Polskiego Podziemia niepodległościowego 1944 – 1956, IPN, Warszawa-Lublin 2007
2. Łabuszewski Tomasz: Czerwona mapa Warszawy. W: Warszawa miasto w opresji, IPN, Warszawa 2010
3. Markowska Marta: Wykłeci. Podziemia zbrojne 1944 – 1963. Ośrodek :Karta”, Warszawa 2013
4. Nowak Szymon: Oddziały Wyklętych, Wydawnictwo Fronda, Warszawa 2013.
5. Śladami zbrodni. Przewodnik po miejscach represji komunistycznych lat 1944 – 1956. Redakcja naukowa Tomasz Łabuszewski, IPN, Warszawa 2012
6. Ślaski Jerzy: „Żołnierze Wyklęci”, OW Rytm; Warszawa 1996
7. Wieliczka-Szarkowa Janina: „Żołnierze Wyklęci. Niezłomni bohaterowie”, Wydawnictwo AA, Kraków 2013.
8. Zaplute karty reakcji. Polskie podziemie niepodległościowe 1944 - 1956 roku, IPN, Lublin 2008.
9. Żołnierze wyklęci. Antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 roku. Praca zbiorowa. Oficyna Wydawnicza „Volumen” , Warszawa 2013
10. Kryptonim „Orzeł” Warszawski Okręg Narodowego Zrzeszenia Wojskowego w dokumentach 1947 – 1954, OW Rytm; Warszawa 2004

Klub PTTK „Varsovia”

Warszawa, luty 2015